

SLOVENSKI NAROD

izkušja vsak dan popoldne, izkzemski nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petit à 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petit vrsta 4 D; notices, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Insera ni davec posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravnštvo: Knailova ulica štev. 5, pritličje. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Knailova ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poština plačana v gotovini.

Pred veliko rudarsko stavko na Angleškem

Na Angleškem je prišlo ta teden do velikega nasprotja med rudarskim delavstvom in lastniki angleških premogovnikov in rudokopov. Gospodarska kriza, ki se pojavi na mesecu na Angleškem v obliku kritičnega nazadovanja konzuma, razprodaje in cen, je zanjela tudi rudarsko producijo in spravila lastnike angleških premogovnikov in rudnikov v težak položaj. V takem položaju ni preostalo drugače, kakor da so lastniki teh velikih angleških gospodarskih koncernov izjavili, da ne morejo pod sedanjimi okoliščinami in s sedanjimi produkcijskimi izdatki, predvsem s sedanjimi mezdami obratovati in da bodo prisiljeni omejiti delo in odpustiti delavstvo.

Delavske strokovne organizacije, slovite trade unions so takoj reagirale na pretečo nevarnost in izjavile, da stojijo takoj v stavko, čim izvedejo lastniki premogovnikov te svoje sklepe.

Generalna stavka angleškega rudarskega delavstva bi imela za angleško gospodarstvo dalekosežne in usodne posledice. Vsled tega se je angleška vlada podvijala, da mirnim potom likvidira pretečo gospodarsko nevarnost in da odvrne obenem s tem sovjetski krizo od Angleške. Sam lord Baldwin, ministrski predsednik je prevezel iniciativu in vodi osebno vso posredno akcijo.

Premogovni finančniki so obrazložili svoje stališče, ki je popolnoma utemeljeno radi splošne gospodarske krize, katero preživlja Angleška, in zahtevajo za obrate dalekosežne finančne podpore iz državne blagajne. Z drugimi besedami predlagajo večje državno posojilo, ki naj omogoči največji in najrazširješji angleški industriji, da prehobi sedanjato faktično krizo, ki je kriza producije, konzuma in visokih produkcijskih stroškov in mez.

Angleška vlada je prvotno odklonila misel take državne subvencije. Zdi se pa, da bo prisiljena sprejeti zahtevo angleških kapitalistov, ker se med tem za celim sporom pojavljajo dalekosežni politični momenti.

Angleško rudarsko delavstvo se zaveda, da je angleška premogovna industrija v krizi. To krizo popolnoma priznava. Davesov načrt je zadel Angleško, ki je doslej dobavljala premog Francoski. Na mesto Angleške je storila Nemčija, ki mora po tem načrtu zalogati Francosko s premogom, da reši reparacijsko vprašanje. Od tod kriza produkcije in konzuma, odnosno razprodaja angleškega premoga. Tega ozadja se kakor rečeno zaveda angleško delavstvo in strokovni vodja tega delavstva, hivši minister Macdonaldovo vlade, minister Cook je to te dni v Parizu odkrito priznal.

Radi tega več ali manj upravičenega stališča angleških premogovnih lastnikov se hoče angleško delavstvo zavarovati s skrajnimi sredstvi, da uveljavlja svoje stališče, odnosno da obdrži sedanje, kakor pravi minimalni življenski standard. Velike angleške transportne, železničarske in druge organizacije so pripravljene pristopiti takoj k stavki angleškega rudarskega delavstva. Taka stavka bi bomenila nepopravljivo škodo na celokupnem angleškem gospodarstvu in bi stala angleško narodno premoženje miliardne.

Tu tič razlog, zakaj podviza angleška vlada, da reši sedanji spor in zakaj bo celo pristala na državno subvenco premogovni industriji. Ministrski predsednik Baldwin je pripravljen dovoliti tako subvenco, ki bi bila za prvič brezobrestna in ki bi veljala doleti, dokler angleška premogovna industrija ne prebredi sedanje krize. Zdi se, da se bo spot, ki preti vreči Angleško v še težji gospodarski in socijalni položaj, na tej podlagi likvidiral.

Po drugi strani ne smemo prezreti tudi političnega momenta tega spora. Angleške trade unions podpira v sednjem konfliktu z vsemi razpoložljivimi sredstvi velika angleška delavska stranka, Labour party. Stranka ne more preboleli padca, ki jo je strogomilav lani razvlade. Vse kaže, da je tej veliki stranki sedanji spor in kriza med angleškim delavstvom in angleško premogovno industrio dobrodošla, da meri svoje sile s konzervativno vlado ministrskega predsednika Baldwina.

Ako izbruhne generalna stavka, se bo takoj prenese na politično polje ter zavzame izrazito politično tendenco. Potem bi šlo za to, da se strogomilav lani razvlade, ki ne more obvladati položaja ter rešiti gospodarskega konflikta najdale-

Tiskovni zakon v zakonodajnem odboru

Radikali nenaklonjeni radicevcem, ki jih opozicija nazivlje največje reakcijonarce.

— Beograd, 31. julija (Izv. ob 12.30) Plenum zakonodajnega odbora je danes od 8.45 dopoldne dočno opoldne razpravljalo o tiskovnem zakonu. V plenumu so radikali proti svojim radicevskim zaveznicom napravili zoper nov manever. Niso jih puстили da kot vladina stranka dobe zastopstvo v predsedstvu odbora namesto odstopivših samostojnih demokratov.

Na dnevnem redu je bila danes volitev podpredsednika in tajnika. Radikalni poslanec dr. Voja Janjić, ki ga je doslej radi njegove odsotnosti v Rimu pri pogajanjih z Vatikanom zastopal njegov namestnik je predlagal, naj se zakonodajni odbor izvoli mesto odstopivšega sam. dem. posl. Juraja Demetrovića za podpredsednika radikalne Milorada Vujičića in z tajnika mesto posl. Gligorija Božovića in dr. Ivana Lončarevića tudi radikalne. Posl. Moskovičević (zemljorad.) je protestiral proti temu, da sodeluje posl. dr. Janjić mesto katerega je bil v odboru pozvan njegov zastopnik. Vladina večina ni tega procesa uvaževala ter je izvolila z večino glasov gori omenjenega kandidata.

Zakonodajni odbor je prešel nato v podrobno razpravo o VIII. poglavju tiskovnega zakona. To poglavje določa kazni za razne tiskovne prestope. Razvila se je zemljoradnička afera v skupščini

Io živahnega debata, v katero so pesegli Fran Smoje (kler.), dr. Kumanudi (dem.), posl. Juraj Demetrović (sam. dem.) in dr. Žanić (HZ). Opozicionalni govorniki so radičevčevi očitali njih nedoslednost, na očitki niso reagirali. Posl. dr. Kumanudi je stvarno utemeljeval zahteve opozicije po zmajjanju denarnih in zapornih kazni. Posl. Juraj Demetrović je plediral za demokratizacijo tiskovnega zakona in za garancije tiskovne svobode. Radičevce, ki so v skupščini nastopali kot največji poborniki demokracije, smatra za največje reakcijonarce.

Pri glasovanju je bilo nato sprejeteto VIII. poglavje z večino glasov. Poslanci dr. Kumanudi, dr. Žanić, minister dr. Srškić in posl. Vella Popović imajo nalog, da definitivno prestilizirajo to poglavje za plenum narodne skupščine.

Seja zakonodajnega odbora je opoldne končana.

Splošno je v parlamentu vtis, da so radičevci v agrarni reformi podtaknili kamen, na katerem se lahko spodtaknejo in treščijo v propad. Splošno smatrajo k dvanaštnikam pridejane dopolnitve glede agrarne reforme za strupeno plulo, ki jo imajo požreti radičevci.

Bencinska afera v skupščini

— Beograd, 31. julija. (Izv. ob 12.30) Za 10. uro dopoldne določena skupščinska seja je bila otvorjena šele opoldne. Na dnevnem redu je interpretacija posl. Dragomira Rankovića (dav. dem.) na finančnega ministra in ministra za socijalno politiko glede milijonskega izplačila za bencin Peteru Rajkoviću. Za današnjo sejo vlada minimalno zanimanje čeprav izizza ta afera splošno pozornost javnosti. Razpoloženje narodne skupščine je pot vtišom neznosne vročine.

Posl. Miloš Maksolović (zemljorad.) je protestiral proti temu, da predsednik otvarja skupščinsko sejo šele opoldne, čeprav jo je določil za 10. uro dopoldne. Predlaga, da mu zbornica izreče kaznenosno ukor. Vladina večina je ta predlog odklonila. Zbornica je prešla takoj k interpretaciji posl. Rankovića.

Zadeva Petra Rajkovića je stara in je znana pod imenom bencinska afera. Na podlagi sklepa ministrskega sveta iz leta 1921. je bilo definitivno urejeno vprašanje izplačila za nabavo bencina, motorina in strojnega olja Peteru Rajkoviću. Ministrstvo prehrane in obnovne zemlje je pri Rajkoviću naročilo dobavo gori omenjenih predmetov. Na ime celokupne kupnine je imel dobiti Peter Rajković 15 milijonov ali 7½ milijona francoskih frankov. Rajković je napravil z Jadransko banko gotov aranžma in z odobrenjem finančnega ministra je bil izdan

v poravnava Rajkovićeve terjatve Jadranški banki bon v znesku 3 milijonov francoskih frankov. Pri aranžmanu je sodeloval tudi minister za socialno politiko. Jadranška banka se je zadovoljila z bonom. Pozeje je nastal med banko in Rajkovićem konflikt in finančno ministrstvo se je skušalo stvari znebiti na ta način, da je za bon deponiralo pri sodišču svoto. Glede tega depozita je prišlo končno med Rajkovićem in banko do poravnave. Depozit je bil dvignjen in banka je izjavila, da nima nujesar terjati niti od Rajkovića niti od države. Afera pa se je še nadalje razvijala in Rajković je zahteval od države izplačilo 8 milijonov dinarjev, čeprav je po svojem zastopniku tudi izjavil slično kakor Jadranška banka. Odbor pravnikov v vladah je izjavil, da se ne spušča v nikaka pogajanja z Rajkovićem, pozeje pa je minister za socijalno politiko nenašoma odredil, da se izplača Rajkoviću še 4,739.764 Din. Afera je postala zelo zamotana in marsikateri beogradski advokat se je trudil stvar mirno applanirati. Končno je prišla afera pred narodno skupščino.

Minister za socijalno politiko Milan Stojanović je na dolgo in široko pojasnil, da ima celokupne kupnine imel dobiti Peter Rajković 15 milijonov ali 7½ milijona francoskih frankov. Rajković je napravil z Jadransko banko gotov aranžma in z odobrenjem finančnega ministra je bil izdan

Splošna rudarska stavka se bliža

Izbruh stavke na Angleškem? — Posredovanje angleške vlade. — Svetovno rudarsko gibanje.

— London, 30. julija (Reuter). Premier Baldwin je nocoj nadaljeval posvetovanje z zastopniki rudarskih delavcev in z lastniki lastnikov rudnikov. Predlagal je, da podjetnik umaknejo odgovod, da se dovoli začasna podpora od strani vlade in da se imenuje kraljevska komisija z dalekosežnimi pooblastili, kakor jih ima sedaj preiskovalna komisija.

— London, 30. julija (Reuter). V Amforu se udeležujejo kongres rudarske internacionale tudi trije češkoslovaški rudarski delegati Jaroslav Dráxel in Brožek. Delegati so se izjavili za solidarne z angleškimi rudarji ter so priporočali, da naj se organizira mednarodna akcija v korist rudarskega delavstva na Angleškem.

— Berlin, 31. julija (Izv.) Rudarske organizacije intenzivno razpravljajo mezdno gibanje angleških rudarjev. Ugotavljajo splošno rudarsko krizo. V ruhrskem ozemlju je bilo zadnjih mesec 30.000 rudarjev odpuščenih. Minister dela je izjavil na neki anketi, da ne gre tu za začasni zastoj dela

kosežnejših posledic za angleški industrijski kapital, kakor za angleško socijalno življenje.

V sledi tega političnega ozadja je pa skoro gotovo, da bo Baldwinova vlada poizkusila vse, da reši spor in da prihrani angleški javnosti, kakor angleškemu gospodarstvu pogubnosti navedene stavke.

župan v Mostaru g. Krasojević. Zatevajojo dalje, da se premesti tudi veliki župan v Vukovarju g. Todorović. Protetje zahtevi pa so nastopili radikalni. Za Krasojevića se odločno poteguje dr. Laza Marković, za Todorovića pa se zavzemata dr. Voja Janjić in dr. Kojić v vukovarskem volilnem okrožju.

informacijah Vašega dopisnika je stvar povsem enostavna. V mostarskem okraju je prišel dr. Laza Marković do mandata s podporo velikega župana. G. Todorović pa je podprt dr. Janjić in dr. Kojić v vukovarskem volilnem okrožju.

Profilokomunistična akcija v Franciji

Uspehi preiskave pri komunističnem listu. — Komunisti so pripravljali za dan obletnice svetovne vojne demonstracije, ki naj bi ustvarile revolucionarno situacijo.

Pariz, 30. julija a. Preiskava, ki jo je izvrsila policija v prostorih komunističnega lista »Humanité«, je prikupila akcije, ki jo namerava izvesti pariška policija v svrhu zatretja komunističnega gibanja.

V prostorih lista je policija zaplenila zelo važne dokumente, ki se nanašajo na organizacijo komunističnih predstavitev 2. avgusta.

Zaplenila je manifest, ki je bil namenjen za razdelitev med čete pariške garnizije in med mornarico v Toulonu in Brestu, da dne 2. avgusta proslavijo Jauresa in da naj bi te priliki prirede velike manifestacije proti vojni v Maroku. Centralni komunistični odbor zahteva od delavcev in vojakov, da izvedejo proti vojni v Maroku. Manifest pozivlja vojake in mornarje, naj odložijo orzje in naj se pobratijo s svojimi rističnimi bratmi.

Drugi dokument, ki ga je zaplenila policija, govori jasno o pripravah za revolucijo. Za 3. avgusta poziva namreč delavce, da protestirajo proti dogodkom, ki bi se dogodili dne 2. avgusta pri revolucionarnih manifestacijah.

— Pariz, 31. julija. Policija je načela protestantov, ki so se nanašajo na organizacijo komunističnih predstavitev, takoj po zavzetju pariške garnizije v Toulonu in Brestu, da dne 2. avgusta proslavijo Jauresa in da naj bi te priliki prirede velike manifestacije proti vojni v Maroku. Centralni komunistični odbor zahteva od delavcev in vojakov, da izvedejo proti vojni v Maroku. Manifest pozivlja vojake in mornarje, naj odložijo orzje in naj se pobratijo s svojimi rističnimi bratmi.

Drug dokument, ki ga je zaplenila policija, govori jasno o pripravah za revolucijo. Za 3. avgusta poziva namreč delavce, da protestirajo proti dogodkom, ki bi se dogodili dne 2. avgusta pri revolucionarnih manifestacijah.

IMENOVANJE DRŽAVNIH PODTAJNIKOV

— Beograd, 31. julija (Izv.) V kratkem pričakujejo ukaza o imenovanju državnih podtajnikov. Imenovanja pa so še vedno predmet spora med vladinovci. Največ verjetnosti je, da bo imenovan za domočinko ministra za narodno zdravje dr. Dušan Ivetić, za domočinko ministra za agrarno reformo Milan Tucković, direktor agrarne direkcije v Zagrebu in za pomočnika ministra za šume in rudnike dr. Kostović, odvetnik v Zagrebu. Protiv imenovanja zadnjega je velik odpor, ker se niso pozabljivali v Beogradu njegovih strupenih članov proti Srbom in Beogradu. Vprašanje imenovanja kakega Slovence za državnega podtajnika je stavljeno z dnevnega reda. Noben slovenski kandidat ne prihaja v pozve.

NOVO RAZBURJENJE NA REKI

— Reka, 31. julija. Novo razburjenje je povzročilo vest iz Rima, da se transverzalne čete Gorenjega Jadra odvzamejo reškemu pristanišču klubu, ki je nedavno zagotovil Rima, da Rehnikovci ne bo prikrajšana v svoji starli plovbi. Reka se je trudila za te čete, jih vpljela in izpopolnila, sedaj pa ji odpadajo in okoritijo se z njimi Benetke. Vidi se pač vedno očitneje, da se hoče vzeti Reki vso pomorska veljava in ima za bodočnost misli, le na nekako industrijsko pomoč s strani Italije, katera v gorenjem Jadranu ne potrebuje treh razvilitih pristanišč. Trgovska zbornica in trgovska udruženje bosta znova poslala v Rim glede omenjenih čet pozno, ki pa ne bo uslušana.

TEROR CANKOVE VLADE

— Sofija, 30. julija. Pred tukajšnjim kazenskim sodiščem se vrši že več dni senzacionalna razprava proti članom sofijanske vojaške komunistične organizacije. Obtoženi je 16 komunističnih voditeljev, ki so po imenu C

VELIK GOZDNI POZAR V NEMCIJI. Gasilci in občinstvo kopljijo globoke jarke, da prepreči i katastrofo.

Vprašanje maksimiranja občinskih doklad

Na protest opozicije finančni minister umaknil dopolnilni predlog o 100 % občinskih dokladov.

— Beograd, 31. julija. (Izv.) Parlamentarni klub si včeraj zastavil vse možnosti, da preprečijo ustanovitev določil, ki se navedena podjetja. Finančni minister je računal, da spregledajo poslanici to važno dopolnilno in se mu tako posreči olajšati predvsem bremenom velikim kapitalističnim družbam in podjetjem. Na drugi strani pa bi ta določila prinesla ogromno materialno izgubo občinam, katerim bi usahnil bogati dohodki iz sedanjih občinskih dokladov.

Ker se je pojavil glede občinskih dokladov v skupščini splošni odpor, ter vlada na včerajšnji seji je enkrat razmotrila vsebino dopolnilnega predloga ter je sklenila, da se iz dvanajstinskega zakona štira gori navedena določba o 100odstotnih občinskih dokladov.

Finančni minister dr. Stojadinovič je na podlagi tega sklepa v imenu vlade na sročni seji skupščine brez posebnega obvestila umaknil odnosno štiral ta dopolnilni predlog.

— Beograd, 30. julija. (Izv.) Na včerajšnji popoldanski seji je finančni minister predložil narodni skupščini večje število raznih določil in sprememb k dvanajstinstvu za mesece avgust, september, oktober in november 1925. Med najvažnejšimi spremembami in določili so one, ki se nanašajo na plačilo občinskih dokladov.

V člen 8. je vstavljen člen 151, ki se glasi: Določba § 26. zak. člen IX. iz leta 1918 in določba točka 4. § 2. zako. člena XXXIV. iz leta 1916, prenehata veljati od 1. avgusta 1925 dalje.

Na davek, ki ga plačujejo javni računodajci obvezane družbe (Deliške družbe, denarni zavodi, zadruge itd. Op. ured.) se morejo na ozemlju cele kraljevine določevati in plačevati občinske in mestne davčne doklade, počenči od 1. avgusta 1925 daje načice do 100% državnega davka, z srezke, okrožne in oblastne davčne doklade (pričez) načice do 50%.

V krajih kjer se davek določa podjetjem, obvezani na javno polaganje računov po rentabiliteti, ne prihajajo za proračunanje rentabilitete v poštev plačane državne davčne.

Na ozemljju cele kraljevine se smatrajo kot režijski stroški vojne in povojske davčne doklade (60% na Hrvatskem in v Slavoniji in v Voivodini, 60% v Sloveniji in v Dalmaciji in 30% izredne občinske dolomite v vsej kraljevini), davek na poslovni promet, invalidski davek in davek za vojno pripomoček, vsi občinski, mestni, srezki, okrožni in oblastni prirezi.

Predjetja, obvezana na javno polaganje računov, so dolžna na zahtevo finančnih oblasti dovoliti vpogled v svoje knjige in račune. Državni organi so dolžni vpogled

ohraniti tajno in ne smijo razširiti vpogleda na ničesar drugega, nego, kar vpliva na pravilno določevanje davka, ki ga plačujejo navedena podjetja.

Finančni minister se pooblašča, da o vsem tem predpiše s pravilnikom nadaljnja navodila in na ta način izvrši izenačenje davčnih bremen, v kolikor to zahteva začetni predpis od teh davčnih obvezovanj.

V nekaterih parlamentarnih kroglih je ta dopolnilni predlog finančnega ministra izrazil ogorčenje in vihar. Opozicija ugovarja določitvi glede 100% občinskih dokladov za podjetja, češ da bodo nekatere občine uprave ogromno izgubo pri svojih redninih dohodkih iz naslova občinskih dokladov. Iz gospodarskih in finančnih krovov dobiva pa vseh opisnik tole informacijo:

Osebna pridobinna, ki jo plačujejo javni računodajci obvezana podjetja, je izredno visoka. Prvotno je znašala največ 10%.

V vojni in v povojski dobi se je zvišal za 90% edinstveni državni pribitek, za 80% rentabiliteten pribitek, za 30% linearne povišek, invalidski davek in remontno komorni prispevek, ki dosegata v najvišji meri 60% osnovnega davka v pribiteku. Celotna obremenitev z državnim davkom dosegne približno 50%.

Ta obremenitev se še poviša s tem, da se bilančnemu dobičku pristeje v bilančnem letu plačane davke. Razun tega se pobiroma na osnovni davek avtonome doklade ki ne redko znašajo 300–500% osnovnega davka. Na ta način se neredko dogaja, da celotni davki z dokladami vred presegajo izkazani bilančni dobiček.

Gospodarski krogi so ponovno opozarjali vlado na nevzdržnost takega položaja ter zahtevali, da se davek zniža. Očigled je, da ni mogla odrekati utemeljenosti te zahteve. Ni se dolgo hotela odločiti, da zniža itak preobčutno obremenitev z znižanjem velikih državnih davkov in pribitekov, ampak odločila se je to storiti na račun avtonomnih oblastev (občin, okrajev itd.). Že v prvotnem načrtu predloga zakona o neposrednih davkih je hoteli maksimirati avtonome doklade na posebno pridobinu s 100%, toda na odločen pribitk zastopnikov avtonomnih korporacij je to opustila v poznejših osnutkih.

S tem načrtom v deloma izpremenjeni obliki je prišla vlada na dan ob predložitvi zakona o proračunskih dvanajstinstvah za mesece avgust–november 1925, ki naj vsebuje določbo, da se smijo na posebno pridobinu od 1. avgusta 1925 daloči pribitki samo največ 150% avtonome doklade.

Gospodarski krogi ne smatrajo take rešitve znižanja posebne pridobinbe za zadostne, ker sami uvidevajo, da morajo avtonome oblasti na en ali drug način priti do pokritja svojih potrebščin. Ako se jih ne bo pritegnilo k prispevanju za avtonome potrebščine potom doklad na direktne

stopnicah v drugo nadstropje tega čudnega bivališča. Sla sta skozi bogato opremljeno sobo. Agni je odgrnil težko zaveso nad vrati — in Ralph je obstal v nepopisno začudenju na pragu jedilnice, opremljene v orientalskem slogu. Stene so bile obite s svilo in zlato tkanino.

Nasproti vratom je bilo v skali široko in visoko okno, ki je imelo isti divni razgled, kakor terasa spodnjega nadstropja, odkoder je Ralph občudoval slikovito pokrajino. Toda tisti hip mlademu državniku ni bilo do naravnih lepot. Vsa njegova pozornost je veljal ženski, ki je stolnica na skrilavilih blazincah nizkega divana kraj okna.

Da-lj je bila to ženska ali pa širinajstletni otrok — tega Ralph ni mogel ugotoviti, ker je bil predmet negovega občudovanja neizrečeno majhen, droben in nežen. Njeno bledo lice je bilo čudovito prozorno, kakor da ni pod nežno kožo nobene kapile krvii. Vendar pa ni bilo videti, da je to čudno bitje holno; iz njenih živordečih ustov in vse poštave je dihalo zdravje.

Ne glede na občutni mraz, ki je vladal tako visoko v gorah, je bila neznanika v lahkem jutrušnjem plašču iz indijske tkanine, preprzenem z zlatom in prepanem z vrvico. Izpod širokih rokavov so se videle klasično lepe roke.

Kakor začaran je gledal Ralph to zagonetno žensko in zdelo se mu je, da se izgubila njen pogled v prostorje. Bila je tako zatopljena v svoje misli, da je pozabila na ves zunanjih svet. Da ni to

davke, se bo pa izkušalo dobiti sredstva potom raznih samostojnih davščin, taks itd. Vsekakor se bo izkušalo najti našlov v tej ali drugi obliki, da se v polni meri obremenju podjetja, ki bodo plačevala skrčene doklade.

Zato se profil nameri finančne uprave naloži odpor v vseh krogih, ki se zaveda nekosečnosti nameravanih odredb v resno zahtevajo, da se pomaga podjetjem iz sedanega nevzdržnega položaja z znižanjem državnih davkov in pribitekov, ne pa na račun občin, okrajev, cestnih odborov in drugih avtonomnih oblastev, ker nikdo ne prikriva, da bodo koncem koncem ta račun plačale vendarje podjetja.

, ključ“

traja kakor širje pati drugih. Zato kupite eden par in prepičajte se. Dobivajo se v prodajalnah. 8-3 IV

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

če ne verjamete, da eden par nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

č

Dnevne vesti.

Ljubljani, dne 31. julija 1920.

Zdravstveno stanje ministrskega predsednika. Iz Karlovič Varov ste prispevali v Beograd dve brzjavki o zdravstvenem stanju ministrskega predsednika Nikole Pašiča. Minister Marko Gjurisid je prejel brzjavno obvestilo, po katerem se zdravstveno stanje ministrskega predsednika izboljšuje in ni opaziti nikakih sledov bolezni več. Pašič se nahaja na poti popolnega okrevanja. Ljuba Živkovič, predsednik radikalnega parlamentarnega kluba, je prejel te poročilo. Zlatenica je popolnoma izginila. Temperatura in puls so vsem normalna. Subjektivno stanje je dobro. Analiza zadovoljiva.

Redka odlikovanja naših višjih ministralnih uradnikov. Švedski kralj je odlikoval z redom Gustava Vaze g. Dragutina Dimitrijevića, generalnega direktorja poštnega ministarstva, z redom Polarne zvezde načelnika gg. Savo Tutundžića, Miloša Kovačevića in šefa mednarodnega odseka g. Stošića Krbača. Odlikovanja so v zvezi z mednarodnimi poštnimi konvencijami, ki so se sklenile koncem lanskega leta v Stokholmu in ki stojijo v veljavu s 1. oktobrom 1925.

Vladini poslanci žele povišanje dnevnice. V kolvarjih narodne skupščine je te dni krožila vest, da se radičevci in tudi radikalci z veliko vremeno zavzemajo in potegujeta za povišanje poslanskih dnevnic. Načni skupščini predloži vladini poslanci predlog, da se imajo dnevnice povisiti od 300 na 400 Din. Pravijo, da tudi postane Ivan Pucej na nasprotnem temu predlogu. Nekateri vladinovi so hoteli, da se izvrši povišanje dnevnice z sprejetjem sedanjih proračunskih dvanajstih, tako da bi postanci na poštincih do 15. oktobra vlekl vsek dan po 400 Din, torej mesečno 12.000 Din.

Vprašanje kronskega upokojencev. Kronske upokojenci so danes zopet razčarani. Vlada RR, ki je prevzela vodstvo državnih finanč, ni storila sedaj še nicesar za rešitev tega tako perečega vprašanja. Radičevci so interesirani pri vseh drugih vprašanjih, samo za kronskega upokojenca nimajo dobre besede in ne sreča. Od samostojnih demokratov uvedena akcija je že tako daleč uspela, da bi se to vprašanje imelo ugodno rešiti. Sedaj je zopet prapadla.

Neenakost pri uračunavanju službenih doberi pri železničkih in drugih državnih uslužbenih. Iz železničarskih krovov: Dočim se službeni doberi pred 21. letom in vojaško leto pri raznih državnih uslužbenih v službeno dobo za napredovanje in pokonino uračunava, se doberi pri železničarjih še vedno izjema. Prosimo, da vsi merodajni faktorji, zlasti naši narodni zastopniki, podprtajo železničke organizacije, ki se že dolgo časa zmanjstrudijo, da popravi ministrstvo saobračajta ta nedostop. So slučani, ko so uslužbeni v zlati valuti vplačali domeske za pokojninski sklad za dobo pred 21. letom in za kadarski rok, pa jim železnička uprava sedaj ne priznava tega časa, dasi je kupljen, torej pravomočno pridobljen. Druga velika trdota in krivica je, da dobijo upokojeni železnički uslužbeni še po 4 do 6 mesecih pokojnino nakazano, ker rabi baje Generalna direkcija in pa glavna kontrola toliko časa za preštevjanje dotičnih aktov, prečudno je, da zahteva enkrat vse dokumente o državljanstvu, službi in kdo ve, kdo še, ko je vendar vse direkcije uslužbenca doceta znano! To le, da zavajače toliko nujno nakazilo za ubogega upokojenca, ki ne nobi kar na enkrat nobenih prejemkov, a od zraka vendar ne more živeti! Tudi takoj treba nujne odpomoci!

Pravilnik. V Beogradu je nastopila doba pravilnikov. Komisija uradnikov finančnega in notranjega ministarstva je izdelala pravilnik o pijancih, t. j. o alkoholnih pijancih in njih razpečevanju. Ta pravilnik bo kmalu podpisani in potem seveda tudi uveljavljen. Finančno ministarstvo je tudi pridno na delu in napoveduje v kratkem več novih pravilnikov, tako pravilnik o novem sredstvu za splošno denaturiranje špirita in pravilnik o prodaji denaturiranega špirita. Tudi ta dva pravilnika bosta v kratkem objavljeni. Finančno ministarstvo je dalec odredilo, da se na temelju zakona o državnih tovarinah, takšah in pristojbinah nekatere določbe v zadevem spremene in dopolnijo.

Novi konzulati na Sušaku. Sušak se še želja bolj razvijati in postaja trgovsko pristanišče. Da bi se mogla trgovina čim uspešnejši razvijati, nameravajo Nemčija, Angleska, Italija in republika Čehoslovenska na Sušaku svoje konzulate. Nekateri teh

konzulatov so zasnovani od trgovske agencije.

Napredovanje železničarjev. Vse oblastne železnične direkcije so bile pozvane, da pripravijo spise za napredovanje železničarjev, kar je storjeno in se napredovanje sprovede, čim se sprejmejo dvanajstine. Pri napredovanju se bodo upoštevali železničarji, ki so bili pri prejšnjih sličnih prilikah zapostavljeni. O nepravično napredovanju železničarjev bo odločal Državni svet.

Reorganizacija zavarovanja delavcev. Ministrstvo za socijalno politiko je sklenilo, da pristopi k oddočni organizaciji delavščega zavarovanja, ker so se v poslednjem času v tej instituciji pojavile ogromne pasive. Pred reorganizacijo bo lovanje institutov za zavarovanje delavščega komisija pregledala dosedanje delavcev.

Pomoč invalidom v Hrvatski in Sloveniji. Ministrstvo za socijalno politiko je odobrilo, da se stavi odsek tega ministarstva v Zagreb svota 250.000 dinarjev na razpolago. Iz tega zneska se bodo dajale podpore invalidom iz Hrvatske in Slovenije.

Dežji Kongres v Ženevi. Od 24. do 28. avgusta se vrši v Ženevi mednarodni dežji Kongres. Kongres priredi Liga redčega krija. Na kongresu bodo razpravljali o duševni in telesni vzgoji dece.

Zakon za izsuševanje močvirja. Odbor, ki ga so postavili zastopniki vodnih zadrug iz vse države, je začel z delom za načrt zakona za izsuševanje močvirja. Odbor je že nabral potrebitne statistične podatke.

Urad za identificiranje v Sarajevu. Sarajevska polica je osnovala poseben urad za identificiranje, kjer bo osredotočeno vso poročevalsko policijsko službo. Urad bo izdajal »policijski liste s tiračicami in drugimi policijskimi objavami«.

Minister saobračaja Anta Radojević je posetil Cetinje ter pregledal dela v tujemu pod Ivan pianino, odkoder potuje v Sarajevo.

Davek na ročno delo. Že daje časa so vodile razne strokovne delavske organizacije in tudi gotove korporacije oster boj proti 20. letnemu davku na ročno delo, ki je začel vse delavstvo, brez razlike na kvalifikacijo in socijalni položaj. Finančni minister se je dolgo upiral pritisku javnosti, ki je zahtevala, da se ta krivični davek odpravi. Vlada je končno sklenila nekatere olajšave. Oproščeni so 20. letnemu davku na ročno delo vsi poljedelski delavci. Tega davka tudi ne plačujejo delavci pod 18. leti in delavci nad 60 leti. Vsi ostali delavci, katerih letni dohodki znašajo nad 5000 Din, morajo plačevati taki davek na ročno delo s primernimi dokladami. Celotno znaša davek 2.500 edinstotka od zasluzka.

Tehnična šola za industrijo lesa. S 1. septembrom se otvoril srednji tehnični šoli za lesno industrijo v Drvarju v Bosni. Učitelji bodo inženjerji, pouk bo na terenu. Razen strokovnih predmetov bodo v šoli predavalci tudi francoski, italijanski in nemški jezik.

Kongres katoliških svečenikov iz cele države se vrši 7. avgusta v Zagrebu.

Kemični laboratorij na sušaški carinarski. Ministrstvo financ je sklenilo, da pri glavnem carinarskem prvega reda na Sušaku ustanovi kemični laboratorij. Laboratorij bo služil kemični analizi raznega uvoznega in izvoznega blaga. S poslovnim odlokom je odobren tudi potreben kredit za načrtovanje kemičnih aparativov.

Otvoritev malarčnega instituta v Peči. 20. avgusta se po načelu ministarstva za narodno zdravje na svetru način otvoriti malarčni institut v Peči. Svečanosti prisostvuje tudi minister za narodno zdravje.

Mednarodno tajništvo za farmacevtiko. V Bruslu v Belgiji se je ustavnilo mednarodno tajništvo za farmacevtiko, kjer bodo zastopani strokovnjaki vseh držav. Tudi naša država je prejela povabilo, da se udeleži dela v tem tajništvu in da imenuje svoje zastopnike. Minister za narodno zdravje je v to svrhu imenoval kot delegata naše države g. dr. Arnolda Hostea, načelnika apotekarskega odelenja v tem ministarstvu, in farmacevta Vladislava Adlejovića. Ob njem odpotuje v kratkem v Bruselj, kjer bosta v tajništvu farmacevtike zastopala naša država.

Materjal za popravo lokomotiv. Generalna direkcija državnih železnic je prejela tekom prejšnjega tedna večjo količino raznega materiala za popravo lokomotiv

in vagonov. Materjal je nabavljen na račun reprezentantov in se razdeli na počne delavnice državnih železnic za popravo vagonov in lokomotiv.

Radništvo v Zagrebu. Vlada je predlog počnega ministarstva odobrila, da zgradi zagrebško društvo, kateremu načelitejo dr. Kučera, v Zagreb veliko sprejemno in oddajno radiostroj.

Popravilo vojaške kraljeve garde. Vojaško ministarstvo je odobrilo kredit za popravo vojaške kraljeve garde.

Nov gospodarski dnevnik v Beogradu. S 1. avgustom začne v Beogradu izdati nov list »Merkur«, ki bo namenjen gospodarstvu. List bo posredoval vse tozadne posle.

Zivinska kuga se je po poročilu, ki sta je prejela poljedelsko ministarstvo, pojavit v valjevskem okrugu.

Švicarski narodni praznik. Dne 1. avgusta je švicarski narodni praznik in zbor načrtni arhitekta prof. Plečnika, ki skrbno varujejo doseganje zunanje lice palace. Dela sama pa izvršuje agilna stavna tvrdka Curk in Svetina, ki upa dokončati restavracijo palace še do konca tekočega leta.

Odrešena Radgona je na ukaz od sgoraj obhajala dne 26. julija občinstvo Jugoslavije. Popoldne je bila zahtvalna maša, v kateri so prišli le komandirani in od države odvisni, popoldne pa je bil koncert. Pridobitni sloji so ostali doma ter spomina vsočobitve s stisnenimi pestimi proklamali. Proti vederu pa se je vedno izmaznila preko mostu v Gor. Radgonu na cenejšo večerjo in dobro naše vino.

Odrešena Radgona je na ukaz od sgoraj obhajala dne 26. julija občinstvo Jugoslavije. Popoldne je bila zahtvalna maša, v kateri so prišli le komandirani in od države odvisni, popoldne pa je bil koncert. Pridobitni sloji so ostali doma ter spomina vsočobitve s stisnenimi pestimi proklamali. Proti vederu pa se je vedno izmaznila preko mostu v Gor. Radgonu na cenejšo večerjo in dobro naše vino.

Tovorno »Penkalo« okrajev za 41.700 Din. Pred zagrebškim sodiščem je bil te dni obsojen na 3 leta ječe uslužbenec tovarne »Penkala« Anton Buč, ki je v 5 mesecih osleparj svojo tvrdko za 41.700 Din. Buč je bil sluga v tovarni ter je imel mesečne plače 2800 Din, kar pa mu ni zadostovalo za razkošno življenje v ženskih družbah.

Poštna poveverjalka Anka Stefanac je na zagrebški pošti uradnica Anka Stefanac pošverila 76.000 Din in pobegnila. Že dva dni nato pa so jo izseljili v Beogradu in aretilarji. Lepa Anka je bila v veseli družbi beogradskih lahkotvorcev v hotelu Palace. Večino poveverjenega denarja je Anka že pognala.

Z Hrastniškim pralnim praškom prati, pomeni ves trud pregnati. 50/1

Iz Ljubljane

Revilija teže kruha ter znižanje cene istemu. Za Ljubljano je določeno, da počasi peki kruh le po teži 1, pol in četrte kg ter je bila cena posamezni teže kruha enotna. Doznašo se pa je, da nekateri peki počasi kruh pod normirano težo ter mu temu primerno znižajo ceno. Ker je na ta način točna revilija teže in cena kruhu nemogoča in neoperativna, bo mestno nadzorstvo te dneve izvršilo pri vseh ljubljanskih pekih revilijo ter je k tej reviliji povabilo tudi načelnike pekarske zadruge, da se na lastne oči prepriča o nerelativni prodaji kruha. Z ozirom na padanje cen mokre je mestno tržno nadzorstvo pozvalo pekarsko zadružno, da naroči svojim članom, da znižajo cene kruha ter je načelstvo zadružne sporobilo tržnemu nadzorstvu, da se bo tozadne vršila drugi teden seja radi znižanja cen kruha, obenem pa je predložilo kalkulacijski načrt stroškov raznih vrst mlajših pridelkov, na podlagi katerega naj bi mestno tržno nadzorstvo v gotovih pekih revilijih ter je k tej reviliji povabilo tudi načelnike pekarske zadruge, da se na lastne oči prepriča o nerelativni prodaji kruha. Z ozirom na padanje cen mokre je mestno tržno nadzorstvo pozvalo pekarsko zadružno, da naroči svojim članom, da znižajo cene kruha ter je načelstvo zadružne sporobilo tržnemu nadzorstvu, da se bo tozadne vršila drugi teden seja radi znižanja cen kruha, obenem pa je predložilo kalkulacijski načrt stroškov raznih vrst mlajših pridelkov, na podlagi katerega naj bi mestno tržno nadzorstvo v gotovih pekih revilijih ter je k tej reviliji povabilo tudi načelnike pekarske zadruge, da se na lastne oči prepriča o nerelativni prodaji kruha. Z ozirom na padanje cen mokre je mestno tržno nadzorstvo pozvalo pekarsko zadružno, da naroči svojim članom, da znižajo cene kruha ter je načelstvo zadružne sporobilo tržnemu nadzorstvu, da se bo tozadne vršila drugi teden seja radi znižanja cen kruha, obenem pa je predložilo kalkulacijski načrt stroškov raznih vrst mlajših pridelkov, na podlagi katerega naj bi mestno tržno nadzorstvo v gotovih pekih revilijih ter je k tej reviliji povabilo tudi načelnike pekarske zadruge, da se na lastne oči prepriča o nerelativni prodaji kruha. Z ozirom na padanje cen mokre je mestno tržno nadzorstvo pozvalo pekarsko zadružno, da naroči svojim članom, da znižajo cene kruha ter je načelstvo zadružne sporobilo tržnemu nadzorstvu, da se bo tozadne vršila drugi teden seja radi znižanja cen kruha, obenem pa je predložilo kalkulacijski načrt stroškov raznih vrst mlajših pridelkov, na podlagi katerega naj bi mestno tržno nadzorstvo v gotovih pekih revilijih ter je k tej reviliji povabilo tudi načelnike pekarske zadruge, da se na lastne oči prepriča o nerelativni prodaji kruha. Z ozirom na padanje cen mokre je mestno tržno nadzorstvo pozvalo pekarsko zadružno, da naroči svojim članom, da znižajo cene kruha ter je načelstvo zadružne sporobilo tržnemu nadzorstvu, da se bo tozadne vršila drugi teden seja radi znižanja cen kruha, obenem pa je predložilo kalkulacijski načrt stroškov raznih vrst mlajših pridelkov, na podlagi katerega naj bi mestno tržno nadzorstvo v gotovih pekih revilijih ter je k tej reviliji povabilo tudi načelnike pekarske zadruge, da se na lastne oči prepriča o nerelativni prodaji kruha. Z ozirom na padanje cen mokre je mestno tržno nadzorstvo pozvalo pekarsko zadružno, da naroči svojim članom, da znižajo cene kruha ter je načelstvo zadružne sporobilo tržnemu nadzorstvu, da se bo tozadne vršila drugi teden seja radi znižanja cen kruha, obenem pa je predložilo kalkulacijski načrt stroškov raznih vrst mlajših pridelkov, na podlagi katerega naj bi mestno tržno nadzorstvo v gotovih pekih revilijih ter je k tej reviliji povabilo tudi načelnike pekarske zadruge, da se na lastne oči prepriča o nerelativni prodaji kruha. Z ozirom na padanje cen mokre je mestno tržno nadzorstvo pozvalo pekarsko zadružno, da naroči svojim članom, da znižajo cene kruha ter je načelstvo zadružne sporobilo tržnemu nadzorstvu, da se bo tozadne vršila drugi teden seja radi znižanja cen kruha, obenem pa je predložilo kalkulacijski načrt stroškov raznih vrst mlajših pridelkov, na podlagi katerega naj bi mestno tržno nadzorstvo v gotovih pekih revilijih ter je k tej reviliji povabilo tudi načelnike pekarske zadruge, da se na lastne oči prepriča o nerelativni prodaji kruha. Z ozirom na padanje cen mokre je mestno tržno nadzorstvo pozvalo pekarsko zadružno, da naroči svojim članom, da znižajo cene kruha ter je načelstvo zadružne sporobilo tržnemu nadzorstvu, da se bo tozadne vršila drugi teden seja radi znižanja cen kruha, obenem pa je predložilo kalkulacijski načrt stroškov raznih vrst mlajših pridelkov, na podlagi katerega naj bi mestno tržno nadzorstvo v gotovih pekih revilijih ter je k tej reviliji povabilo tudi načelnike pekarske zadruge, da se na lastne oči prepriča o nerelativni prodaji kruha. Z ozirom na padanje cen mokre je mestno tržno nadzorstvo pozvalo pekarsko zadružno, da naroči svojim članom, da znižajo cene kruha ter je načelstvo zadružne sporobilo tržnemu nadzorstvu, da se bo tozadne vršila drugi teden seja radi znižanja cen kruha, obenem pa je predložilo kalkulacijski načrt stroškov raznih vrst mlajših pridelkov, na podlagi katerega naj bi mestno tržno nadzorstvo v gotovih pekih revilijih ter je k tej reviliji povabilo tudi načelnike pekarske zadruge, da se na lastne oči prepriča o nerelativni prodaji kruha. Z ozirom na padanje cen mokre je mestno tržno nadzorst

